

Зміст

Коза-дереза.....	3
Пан Коцький.....	18
Проводи Сніговика Снігуровича	41
Весна-красна.....	55
Зима й Весна або Снігова Краля.....	79
Дніпрова Чайка (біографія)	95

Коза-дереза

Дитяча комічна оперка в одній дії

Дієві (співочі) партії:

1. Коза-дереза.
2. Лисичка-сестричка.
3. Зайчик-лапанчик.
4. Рак-неборак.
5. Вовчик-братик.
6. Ведмідь-товстолап.

Хор усіх звірів, яких личини (маски) знайдуться в дітей до гри. Дія ведеться в лісі, коло лисиччиної нори під дубом. Інтродукцію-пролог співають усі гуртом при фортепіані й гармонії (можна й без нього) при завішеній сцені. На завісі можна змалювати місток через річку, дідову хату, дід коло неї й коза; або ж завісою до прологу буде звичайне біле простирadlo, яко екран до магiчної лампи; на нiм, вiдповiдно до тексту хору в iнтродукцiї, показують дiтям через магiчну лампу малюнки: 1) базар, 2) пасовисько, 3) зустрiч кози з дiдом.

Хор

У Києві на базарі
Жиди козу продавали,
А дід козу полюбив,
Аж три копи заплатив.
Поклав кізоньку на віз
Та й додому привіз.

«Гляди, бабо, кози,
Що купив я на торзі».
Баба козу шанувала,
Пасла добре, напувала,
А коза навісна
Ще й жаліться пішла...

Дід

Козю моя люба!
Козю моя мила!
Чи пила ти,
А чи їла?

Коза

Ой я, діду, не пила,
Я голодна була.
Бігла я через гребельку,
Та випила водиці крапельку,
Ой бігла я через місточок
Та вхопила кленовий листочок.
Тільки пила,
Тільки й їла.

Хор

Розсердився старий дід,
Свою бабу убив,
А козу-дерезу
Сам на пашу повів.
Не впізнала коза
Старенького діда.

Як прибїгла додомоньку,
Сидить дід обїда.

Дід

Козю моя люба!
Козю моя мила!
Чи пила ж ти,
Чи ти їла?

Коза

Ой я, діду, дідусеньку,
Не пила й не їла,
Бо ота лиха личина
Мене не гляділа!

Хор

Гм! Гм!
Розсердився старий дід
На козу брехливу,
Узяв ніж, прив'язав
Дерезу до хліву.
Черкнув дід по козі,
Та ніж уломився,
Зосталася коза жива,
А бік облупився.
Ой пішов старий дід
Ножика шукати, —
Коза — скік! Коза — смик!
Та й ну утікати!

*Завіса звивається; видно ліс: посередині дуб;
праворуч дуба лисиччина нора; ліворуч стежка
і просто стежка; трава, бур'ян у лісі, квіточки.
Лисичка ходить з віником, обмітає навкруги, че-
пуриє свою хату.*

Лисичка

Я лисичка, я сестричка,
Не сиджу без діла;
Я гусятка пасла,
Полювать ходила.
А тепера у неділю
Треба відпочити,
Свою хатку гарнесенько
Треба покрасити.
А щоб краща, а щоб краща
Була моя хатка,
Піти треба у гайочок
Квіточок нарвати.

*Кладе віника й біжить веселенько в ліс по
квітки. З другої доріжки вискакує несамовита ко-
за, перелякана, облуплена, озирається на всі боки.*

Коза

(плаче)

Ой боже мій, боже.
Що маю робити,
Як нажене старий дід,
Буде знов лупити!
Куди ж мені, бідній,
Куди захватись?

Бо так сором,і людям
Добрим показатись.
Зауважила лисиччину нору, радіє.
А тепер я нікого не боюсь,
Я в цю норку схоронюсь, схоронюсь!
Ховається в лисиччину нору, товчється й тупоче. Тимчасом лисичка надбігла з квітками з лісу й чує, що хтось товчється в її хатці.

Лисичка

(схитра питає)

Ой хто, хто
В лисиччиній норці?
Ой хто, хто
Прийшов сюди в гості?

Коза

(тупотить у норі ногами, стукотить рогами)

Я коза-дереза,
Півбока луплена,
За три копи куплена,
Тупу-тупу ногами.
Сколю тебе рогами,
Ніжками затопчу,
Хвостиком замету,
Тут тобі й смерть!

Лисичка

Ой лишенько, ой горенько!
Бідна моя головонька!
(Утікає в ліс).

Коза

(вискочила з нори, пританцьовує)

Я коза-дереза
Хитра та лукава,
Я лисицю дурну
Добре налякала!

Ховається в нору. Тимчасом лисичка вертається з лісу й зустрічається із зайком.

Зайко

Добрий вечір, лисонько,
Куди йдеш?
Скажи мені правдоньку,
Де живеш?

Лисичка

Отут живу у хатоньці
Край води,
А ти туди, зайчику,
Не ходи!

Зайко

Ой чом, та чому, та чому?

Лисичка

(вказує з острахом на нору)

Бо мене вже саму
Із власної хати,
Сором і казати,
Вигнав звір якийсь лихий.

Зайко

(перехоплює, біжить до нори, цікаво водить ушками)

Скажи ж, лисонько, який?
Ой хто, хто в лисиччиній хаті?
Хто смів лиску
З хати виганяти?

Коза

(з нори)

Я коза-дереза... і т. д.

Вискакує з нори. Зайко зі страху стає на лапки, а далі в тривозі кричить: «Ой, ой, ой!» — І втікає.

Коза

(пританцьовує, а далі ховається).

Ха-ха-ха! Ха-ха-ха!

*В лісі щось вие, коза ховається, лисичка теж.
Виходить вовк.*

Вовк

Ой я сірий возчок
По степах гуляю
Та на тих овечок
Пильно поглядаю.
А яка з них дурна,
Не слухає чабана,
Ту я зараз за чуприну
Та і покараю.
(Побачив лисичку).
Чого ти, сеструню, ридаєш,
Слізьми свою мордочку змиваєш?

Лисичка

(жалісливо)

Ой як мені не плакати, брате,
Щось страшне залізло в хату!

Вовк

Ти, сестричко, не журись, не журись,
Веселенько усміхнись, усміхнись!

Лисичка

(сумовито)

Не всміхнуся, вовчику-брате:
Прибігав тут зайчик рятувати,
Та злякався та й утік куценський;
Куди ж тобі, вовче худенький!..

Вовк

(клацає зубами й кричить у нору)

Ой хто, хто
В лисиччиній хаті?
Той буде добре
Мої зуби знати!

Коза

(з нори, страхаючись).

Я коза-дереза... і т. д.

Вовк

(крутить головою).

Тут щось не до речі,
Хоч голос овечий,

Та вже надто дужий,
Утікай, мій друже!

*Утікають з лисичкою врозтіч: вовк ліворуч,
лисичка ховається за дуба. Коза вискочила з нори,
пританцьовує й співає весело.*

Коза

Ось вам коза, ось вам коза.
Хитра та лукава,
І зайчика і вовчика
Добре налякала!

Ховається в нору. Чути тупотіння й тріскіт у лісі. З лісу чвалає поважно ведмідь, вуси лапою обтираючи.

Ведмідь

(погладжує себе по боках)
Ходив я, ходив по всіх
пасіках,
Весело там!
Лічив щільники по всіх
уликах,
Солодко — страх!

*Сідає на колоді, тимчасом з другого боку ви-
йшла лисичка, сідає й голосить.*

Лисичка

(смутно)
Ох, горе, горе!
Нещаслива доле,
Бідна ж моя голівонька,
Нема в мене дому!